

Steinerpedagogie in De Wingerd

Steinerschool De Wingerd ontstond in 1983 en werd mede opgericht door Luc Cielen. De eerste Steinerschool in Vlaanderen ontstond in een woonhuis in Antwerpen in 1956.

Rudolf Steiner (1861-1925)

Rudolf Steiner gaf pedagogische en didactische aanwijzingen voor de eerste Steinerschool in Duitsland (wereldwijd worden Steinerscholen Waldorfscholen genoemd). In Stuttgart werd in 1919 als eerste het basis- en voortgezet onderwijs ingericht volgens Steiner zijn gedachtengoed. Hij besprak zijn aanwijzingen met de leerkrachten vrij algemeen en spoorde hen aan om de leerstof zelf in te vullen, afgestemd op hun situatie, in hun klas. Hij gaf de leraar autonomie om de pedagogie en de didactiek als kunstzinnig proces te benaderen. Het Steineronderwijs van vandaag laat daarom een weloverwogen combinatie zien van traditionele en eigentijdse elementen.

Hedendaags steineronderwijs

De Federatie van Vlaamse Steinerscholen en de Vlaamse overheid dagen de Steinerscholen uit om in ontwikkeling te blijven. Het proces van vernieuwing is een uitdaging om de eigen identiteit in Vlaanderen te behouden en te intensiveren. Telkens zoeken we de balans tussen de eisen en vragen vanuit de maatschappij en de eindtermen enerzijds en anderzijds willen we de eigen principes verstevigen.

Belangrijke kenmerken van de Steinerschool

We hanteren de leerstof als ontwikkelingsstof voor het kind.

De leerstof is het 'middel' wat de leerkracht inzet om de leerling tot innerlijke ontwikkeling te laten komen. Het leerstof aanbod dekt de eindtermen, welke overeen komen met het reguliere onderwijs. De weg om de eindtermen te behalen is echter eigenzinnig. De uitgewerkte leerplannen beslaan de leeftijd van 4 t/m 18 jaar. Deze leerplannen garanderen een doorlopende leerlijn. Ons systeem om leerlingen te volgen en te toetsen, te begeleiden en te bespreken sluit hierbij aan.

In plaats van een uitgewerkte methode, is het Steineronderwijs gebaseerd op de interactie tussen de leraar en de klas. De leerkracht ontwikkelt zelf de leerstof aan de hand van het leerplan en bepaalt wanneer wat gegeven wordt binnen de krijtlijnen van ons *eigen* leerplan, *goedgekeurde* door de Vlaamse overheid.

Het periodeonderwijs

Elke dag is een belangrijk deel van de ochtend hiervoor bestemd. De leerlingen verdiepen zich gedurende een aantal weken in een zelfde onderwerp, opdat verbinding kan ontstaan en de leerlingen er zichzelf een voorstelling van kunnen maken. Alle periodes vormen op zich weer een samenhangend geheel. De leerlingen kunnen zich daarbinnen gedurende de schooljaren evenwichtig ontwikkelen. In het leerplan wordt de samenhang van de doorlopende leerlijn beschreven.

De fasen van ontwikkeling als oriëntatie voor de leerkracht

Voor een kleuter is bijvoorbeeld de fysieke ontwikkeling nog fundamenteel. Voor een ouder kind is dat eerder het ritme van het zich in- en uitleven in iets of het tot bewustzijn brengen van een onderdeel om het daarna te mogen loslaten of vergeten. Daarom ook is de 'schoolrijpheid' voor ons belangrijk.

De overgang van de kleuterklas naar de lagere school beschouwen wij als een belangrijke ontwikkelingsstap. Deze stap wordt niet louter bepaald door leeftijd of kennis, maar door de mate waarin een kind toe is aan een nieuwe vorm van leren binnen een klasgroep. De dagelijkse observatie in de klas vormt daarbij steeds het vertrekpunt. Vanuit deze observaties formuleert de school, waar zinvol aangevuld met een onderzoek, een pedagogisch advies dat rekening houdt met zowel het individuele kind als met de draagkracht van de klas. Aangezien de manier waarop wij leerstof aanbieden vanaf de lagere school afgestemd is op de ontwikkelingsfases vanaf een zesjarig kind, biedt het langer verblijf in de kleuterklas voor jongere kinderen een betekenisvolle meerwaarde waarvan ze hun gehele schoolloopbaan de vruchten kunnen plukken.

Bovendien ligt het tempo van het aanvankelijk lees- en schrijfonderwijs in de lagere school lager dan in reguliere basisscholen omdat we merken dat dit beter in overeenstemming is met de ontwikkelingsfase van de kinderen. Vanaf het derde leerjaar is dit verschil er niet meer.

Hoofd, hart en handen

Een kind kan zijn talenten of mogelijkheden het best realiseren wanneer kennis, kunstzinnigheid en moraliteit hand in hand gaan. We streven ernaar om zo veel als mogelijk de ontwikkeling van het denken, het voelen en het willen evenredige aandacht te geven doorheen de lessen.

Daarom hebben we ook aandacht voor de natuur, het jaarverloop en de jaarfeesten. Hierin kan een kind het morele of religieuze aspect van een mensenleven beleven, eerbied en respect kunnen hierdoor aangesproken en herkend worden.

Klassikaal onderwijs

Het uitgangspunt in een Steinerschool is het klassikaal onderwijs. De sociale dimensie is voor het kind van groot belang. Sociale veiligheid en zelfredzaamheid verzorgen we op een stevige manier. De hele school wordt betrokken bij de eigenheid van elke klas. Dit gebeurt in toonmomenten, toneel, het uithangen van werk. We maken aan elkaar zichtbaar wat we doen, beleven en meemaken tijdens de gezamenlijke start op maandagmorgen.

Ouders als partner

Als het gaat om de ontwikkeling van de kinderen zijn de ouders onze gesprekspartners. U bent immers de expert in de thuissituatie en de leerkrachten zijn dat voor uw kind in de schoolcontext. We hechten groot belang aan goede informatie, gelijkwaardig overleg en duidelijke afspraken.

Steinerschool De Wingerd is gewoon en ook bijzonder

De Wingerd is een 'gewone' school met leer- en ontwikkelingsmogelijkheden, met regels en vrijheid, met plezierige en lastige dingen, met leraren die ook een slecht humeur kunnen hebben, met leerlingen die te laat komen...

Tegelijkertijd is De Wingerd een heel bijzondere school:

- Met periodeonderwijs
- Met veel beweging en beleving
- Met leerlingen die eigenlijk nooit blijven zitten
- Met leerlingen die hun eigen lesmateriaal maken

- Met veel ruimte voor kunstzinnige vakken
- Met klasleerkrachten die jaren met een klas mee gaan

En het is zeker zo dat kinderen met een iets langzamere cognitieve start aan het einde van het vierde leerjaar toch gelijk lopen met het reguliere onderwijs.

Na het zesde leerjaar gaan de meeste kinderen naar ofwel het middelbare Steineronderwijs in Antwerpen, ofwel naar secundaire scholen in de omgeving. Zij zien de leerlingen van De Wingerd graag komen en ontvangen hen dan ook heel hartelijk.

Bewuste keuzes

Achter de ongewone dingen zitten bewuste keuzes over hoe het onderwijs eruit moet zien en over wat we in ons team belangrijk vinden in mensen en opvoeding. Ieder mens is voor ons een uniek individu. De school wil en moet er aan meewerken om het unieke dat ieder mens in zich draagt naar boven te halen en te laten uitgroeien. Ieder kind krijgt in De Wingerd de kans zich in een gezonde sociale omgeving emotioneel, cognitief, moreel, kunstzinnig en fysiek te ontwikkelen. Daarom karakteriseren wij De Wingerd als bijzonder! Daarom bent u met uw kind(eren) van harte welkom!